

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO w SKIERNIEWICACH**

w okresie od 01.01.2015 roku do 31.12.2015 roku

1. STAN PRAWNY I WŁADZE BANKU

1.1. Podstawa prawna działania

Bank Spółdzielczy w Skierniewicach działa w oparciu o prawo spółdzielcze, prawo bankowe, ustawę o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.

1.2. Dane ogólne o Banku

Pełna nazwa Banku: **Bank Spółdzielczy w Skierniewicach**
Adres siedziby: **96-100 Skierniewice, ul. Reymonta 25**
Bank powstał: **1899r**

Bank został wpisany do rejestru sądowego przez Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi XX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000105572
Bank posiada numer statystyczny REGON 000503221.

PKD 6512A,

Zgodnie ze Statutem Bank działa na terenie całego kraju i świadczy usługi w Centrali, 15 Oddziałach i 19 Punktach Obsługi Klienta.

Jednostki organizacyjne Banku :

- Centrala Banku w Skierniewicach, przy ul. Reymonta 25,
- 1 O/BS w Skierniewicach,
- O/BS w Bolimowie
- O/BS w Głuchowie
- O/BS w Grodzisku Mazowieckim
- O/BS w Nowym Kawęczynie
- O/BS w Łodzi
- O/BS w Łodzi - Śródmieście
- O/BS w Łowiczu
- O/BS w Łyszkowicach
- O/BS w Piotrkowie Trybunalskim
- O/BS w Płocku
- O/BS w Puszczy Mariańskiej
- O/BS w Skierniewicach /Widok/
- O/BS w Żyrardowie
- O/BS w Warszawie
- POK w Bełchowie
- POK w Brzezinach
- POK nr 1 w Łodzi
- POK nr 2 w Łodzi
- POK nr 3 w Łodzi
- POK w Łowiczu
- POK w Makowie
- POK w Radziwiłłowie
- POK w Sochaczewie
- POK nr 1 w Skierniewicach
- POK nr 2 w Skierniewicach
- POK nr 3 w Skierniewicach

- POK nr 4 w Skierniewicach
- POK nr 6 w Skierniewicach
- POK w Warszawie
- POK nr 1 w Żyrardowie
- POK nr 2 w Żyrardowie
- POK w Płocku
- POK w Belchatowie

1.3. Władze Banku

ZARZĄD

W okresie od 01.01.2015 roku do 31.05.2015 roku Zarząd pracował w składzie:

- Władysław Kłazyński – Prezes Zarządu
- Jadwiga Siennicka – I Wiceprezes Zarządu
- Helena Nitkowska – II Wiceprezes Zarządu
- Ewa Niedbała – Członek Zarządu
- Alina Waszyńska – Społeczny Członek Zarządu

W okresie od 01.06.2015 roku do 17.12.2015 roku Zarząd pracował w składzie:

- Władysław Kłazyński – Prezes Zarządu
- Helena Nitkowska – II Wiceprezes Zarządu
- Ewa Niedbała – Członek Zarządu
- Alina Waszyńska – Społeczny Członek Zarządu
- Jacek Domagalski – Członek Zarządu

W okresie od 18.12.2015 roku do 31.12.2015 roku Zarząd pracował w składzie:

- Władysław Kłazyński – Prezes Zarządu
- Helena Nitkowska – I Wiceprezes Zarządu
- Ewa Niedbała – II Wiceprezes Zarządu
- Alina Waszyńska – Społeczny Członek Zarządu
- Jacek Domagalski – Członek Zarządu

Zmiany w składzie Zarządu:

W 2015 nastąpiły dwie zmiany w składzie Zarządu Banku.

1. W związku z odejściem na emeryturę p. Jadwigi Siennickiej przestała ona pełnić funkcję Wiceprezesa Zarządu.
2. Rada Nadzorcza powołała p. Jacka Domagalskiego na stanowisko Członka Zarządu.

W ciągu 2015 roku odbyło się 67 protokołowanych posiedzeń, na których podjęto 227 uchwał.

Najważniejsze poruszane tematy na posiedzeniach Zarządu dotyczyły :

- realizacji przyjętej przez Bank Strategii działania i zatwierdzonego na 2015 Planu ekonomiczno– finansowego,
- oceny poziomu ryzyk występujących w banku

- rozpatrywania wniosków kredytowych oraz oceny jakości portfela kredytowego,
- oceny bazy depozytowej banku,
- rozpatrywania spraw członkowskich,
- analizy rekomendacji i zaleceń Komisji Nadzoru Finansowego,
- analizy zmian prawnych w zakresie funkcjonowania bankowości spółdzielczej (system IPS)

RADA NADZORCZA

Skład osobowy Rady Nadzorczej Banku przedstawia się następująco:

1. Jan Siejka – Przewodniczący Rady
2. Witold Sobczyński – Zastępca Przewodniczącego Rady
3. Zbigniew Roter – Sekretarz Rady
4. Helena Salek – Przewodnicząca Komisji Kontroli Finansowej
5. Danuta Roguz – Przewodnicząca Komisji Oszczędności i Kredytów
6. Adam Zaręba – Przewodnicząca Komisji Społeczno-Samorządowej
7. Barbara Bartosik – Członek Rady
8. Stanisław Bujak – Członek Rady
9. Waldemar Gessek – Członek Rady
10. Anna Kwestarz – Członek Rady
11. Paweł Leszczyński – Członek Rady
12. Mirosław Pietraszewski – Członek Rady
13. Grzegorz Pęcherzewski – Członek Rady

Posiedzenia Rady Nadzorczej Banku odbywały się w miarę potrzeb, lecz nie rzadziej niż raz w kwartale.

W ciągu roku 2015 odbyło się 10 protokołowanych posiedzeń, na których podjęto 67 uchwał.

Do najważniejszych spraw poruszanych na posiedzeniach należało:

- uchwalenie planów gospodarczych banku na 2015 rok i bieżąca analiza ich realizacji,
- monitorowanie ryzyka występującego w banku,
- analiza wyników działalności poszczególnych jednostek organizacyjnych banku,
- skuteczność działań Zarządu w zakresie rozwoju bazy depozytowej i jakości portfela kredytowego,
- analiza pracy kontroli wewnętrznej banku,
- analiza wytycznych Komisji Nadzoru Finansowego.
- analizy zmian prawnych w zakresie funkcjonowania bankowości spółdzielczej (system IPS)

ZEBRANIE PRZEDSTAWICIELI

Zebranie Przedstawicieli odbyło się w dniu 12 czerwca 2015 roku.

Wzięło w nim udział 30 osób spośród 41 delegatów wybranych na Zebraniach Grup Członkowskich.

W trakcie ZP podjęto następujące uchwały:

- zatwierdzono sprawozdanie Rady Nadzorczej i sprawozdanie Zarządu Banku za 2014r,
- zatwierdzono sprawozdanie finansowe Banku za 2014r
- dokonano podziału nadwyżki bilansowej wypracowanej w 2014 roku,
- zatwierdzono kierunki działalności Banku na 2015 rok,
- udzielono członkom Zarządu Banku absolutorium,
- uchwalono zmiany do Statutu Banku,
- przedstawiono informacje z zakresu działania Banku w świetle dyrektywy unijnej CRDIV
- wyrażono zgodę na zbycie nieruchomości przejętych przez Bank.

Nadzwyczajne Zebranie Przedstawicieli odbyło się w dniu 4 grudnia 2015 roku.

W Zebraniu wzięło udział 30 Przedstawicieli, na ogólną liczbę 41 Delegatów wybranych na Zebraniach Grup Członkowskich w 2012 roku, co stanowi 73% obecnych w stosunku do liczby wybranych Przedstawicieli.

W trakcie ZP podjęto następujące uchwały :

- w sprawie nie przystąpienia Banku w chwili obecnej do Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, którą utworzył Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. oraz zrzeszone z nim banki spółdzielcze.
- w sprawie zmian w Statucie Banku.
- w sprawie zbycia nieruchomości przejętych przez Bank.

1.4. Dane o strukturze organizacyjnej i zatrudnieniu

Podstawową strukturę organizacyjną Banku tworzą:

- Centrala (1),
- Oddziały (15),
- Punkty Obsługi Klienta (19).

Zmiany w strukturze organizacyjnej:

W 2015r została zlikwidowana 1 placówka Banku: POK nr 2 w Łowiczu i otwarta 1 placówka : Oddział Łódź Śródmieście.

Stan zatrudnienia w osobach/etatach na dzień bilansowy roku bieżącego i poprzedniego oraz jego zmiany przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Rok poprzedni	zatrudniono	zwolniono	Rok bieżący
Liczba pracowników w osobach	226	22	21	227
Liczba pracowników wg etatów	223,7	22	21	224,45

Struktura wiekowa pracowników Banku na dzień bilansowy roku bieżącego i poprzedniego:

Wiek zatrudnionych pracowników	Liczba pracowników	
	Rok poprzedni	Rok bieżący
do 30 lat	43	40
od 31 – do 45 lat	130	129
od 46 – do 55 lat	30	32
ponad 55 lat	23	26

W 2015 roku pracownicy Banku i Członkowie Rady Nadzorczej uczestniczyli w 56 różnego rodzaju szkoleniach, kursach, seminariach i konferencjach organizowanych przez podmioty zewnętrzne, w których wzięło udział 93 osób, oraz w 33 szkoleniach wewnętrznych, w których uczestniczyło 602 osoby.

Były to szkolenia m.in. z zakresu:

- działalności kredytowej (ocena zdolności kredytowej klientów banku, administrowanie portfela kredytowego, bieżący i okresowy monitoring umów kredytowych, windykacja, itp.)
- zarządzania ryzykiem,
- bezpieczeństwa informacji
- zmian w otoczeniu prawnym Banku
-

2. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI BANKU (rynek, produkty, umowy)

2.1. Otoczenie makroekonomiczne

2.1.1. Opis sytuacji gospodarczej w Polsce

Sytuacja Gospodarcza w Polsce w 2015 roku

Produkt Krajowy Brutto

Wzrost polskiej gospodarki kształtował się na poziomie 3,6 % r/r, czyli o 0,3pp. wyższym niż w roku 2014. Głównym motorem wzrostu był popytu krajowy (przede wszystkim konsumpcja, mniej inwestycje).

W okresie styczeń-grudzień 2015 roku (r/r):

- Wzrost produkcji sprzedanej przemysłu wyniósł 4,9 %. W przetwórstwie przemysłowym produkcja wzrosła o 5,8%. Odnotowano wzrost produkcji budowlano-montażowej o 2,8 %.
- Inflacja mierzona wskaźnikiem CPI była o 0,9 % niższa niż przed rokiem.
- Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 1563,3 tys. osób (spadek o 14,3%).
- Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 9,8 %.
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 4 121 zł (wzrost o 3,5 % w ujęciu nominalnym).

- Przeciętna emerytura i renta z pozarolniczego systemu ubezpieczeń wzrosła o 2,9 %, a przeciętna emerytura i renta rolników indywidualnych o 3,0 % (w ujęciu nominalnym).
- Rada Polityki Pieniężnej tylko raz, w marcu 2015, obniżyła stopy procentowe.
- Na rynku walutowym złoty wyraźnie osłabił się w stosunku do dolara i nieznacznie umocnił się w stosunku do euro.
- Na koniec 2015 roku na rachunku bieżącym bilansu płatniczego odnotowano deficyt w wysokości 710 mln EUR wobec deficytu na poziomie 8312 mln EUR na koniec 2014 roku.

Inflacja

Na nasilenie tendencji deflacyjnych w polskiej gospodarce w bieżącym roku wpływ miały nie tylko uwarunkowania popytowe, ale – i to w dużo większym stopniu – czynniki o charakterze podażowym: silne obniżenie się cen ropy naftowej oraz wysoka podaż produktów rolnych. Wyrazem tych uwarunkowań jest utrzymująca się niska presja kosztowa w gospodarce, odzwierciedlona w spadku cen importu i krajowych cen producenta oraz umiarkowanym wzroście jednostkowych kosztów pracy.

Choć oddziaływanie niskich cen ropy na wzrost gospodarczy w poszczególnych krajach jest zróżnicowany, to w przypadku Polski będącej importerem ropy, jej niskie ceny będą w horyzoncie projekcji wpływały korzystnie na aktywność gospodarczą. Niskie ceny surowców energetycznych obniżają w szczególności koszty funkcjonowania przedsiębiorstw, co pomimo presji na spadek cen producenta pozwala utrzymać stosunkowo wysoką opłacalność produkcji i ułatwia finansowanie inwestycji. Niskie ceny energii pozytywnie oddziałują także na dochody gospodarstw domowych w ujęciu realnym, przyczyniając się do wzrostu konsumpcji. Utrzymywanie się korzystnego szoku podażowego, jakim jest dla Polski spadek cen surowców energetycznych, wspiera ożywienie w polskiej gospodarce, pomimo nadal niskiego popytu ze strefy euro oraz pogorszających się perspektyw wzrostu w gospodarkach wschodzących. W efekcie, gospodarka Polski znajduje się obecnie w fazie ożywienia.

Rynek pracy

W 2015 roku stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 9,8%, zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 5602 tys. osób i było o 1,3 % wyższe r/r a przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 4 121 zł i w ujęciu nominalnym wzrosło o 3,5% r/r (w ujęciu realnym o 4,5 % r/r). Wskaźnik bezrobocia spada nieustannie i zapowiada dalszy spadek stopy bezrobocia w 2016 roku, który powinien być dodatkowo wspomagany w pierwszym półroczu czynnikami sezonowymi. Część pozytywnych zmian na rynku pracy nabrała cech trwałości. Zwiększa się przede wszystkim od dłuższego czasu liczba ofert pracy, a zmniejsza napływ nowych bezrobotnych.

Od ponad dwóch lat dominuje tendencja do systematycznego zmniejszania się liczby nowych bezrobotnych rejestrujących się w rejonowych urzędach pracy. Dopiero koniec 2015 roku przyniósł ich wzrost, co jednak można traktować na razie jako zjawisko sezonowe.

Równie pozytywne i utrwalone tendencje zaobserwowano w napływie ofert pracy trafiających do rejonowych urzędów zatrudnienia. W czerwcu 2015 roku osiągnęła ona

rekordową liczbę – ponad 116 tysięcy wolnych miejsc pracy zgłoszonych do urzędów zatrudnienia.

Nadzwyczajny wzrost liczby ofert pracy zaobserwowano w końcu 2015 roku. W listopadzie i grudniu, strumień napływu ofert pracy w ujęciu miesięcznym powiększył się odpowiednio o ponad 10 proc., a następnie blisko 20 proc. Podobne zmiany odnotowano w liczbie ofert pracy publikowanych w Internecie.

Ten nadzwyczajny wzrost ogłoszeń z końca ubiegłego roku może mieć związek ze zmianą przepisów regulujących zasady zatrudnienia obowiązujących od lutego 2016 roku, a znanych pracodawcom już kilka miesięcy wcześniej. Ograniczenie stosowania umów na czas określony oraz oskładkowanie umów zlecenia mogło spowodować zmianę formy zatrudnienia pracowników dotychczas pracujących na umowach terminowych i umowach zlecenia na zatrudnienie bezterminowe.

Wybrane wskaźniki gospodarcze w Polsce

Wzrost gospodarczy (produkt krajowy brutto) (%)	1,6	3,3	3,6
Deficyt budżet (mld.zł)	38,5	30	49,98
Wskaźnik inflacji (r/r) (%)	0,9	0	-0,9
Wskaźnik bezrobocia (%)	13,4	11,5	9,8
Stopa redyskonta weksli (%)	2,75	2,25	1,75
Stopa kredytu lombardowego (%)	4	3	2,5
Stopa depozytowa (%)	1	1	0,5
Stopa referencyjna (%)	2,5	2	1,5

2.1.2. Nowe regulacje prawne dotyczące działalności bankowej

Lp.	Akt prawny	Data publikacji	Data wejścia w życie	Streszczenie
1.	Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw	05 stycznia 2015 r.	15 stycznia 2015 r., z wyjątkiem art. 1 pkt 2, 3 w zakresie dodawanego art. 231 § 4, pkt 5, 8, 11 w zakresie dodawanego art. 1061 § 4, pkt 13, 16, 17, 18 w zakresie dodawanego w art. 208 § 11 i pkt 20–24 oraz art. 6 pkt 2, które wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r.	Zmiany dotyczące funkcjonowania i dokumentacji spółek handlowych w: ustawie z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych, ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym.
2.	Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw	15 stycznia 2015 r.	30 stycznia 2015 r. z wyjątkiem art. 1 pkt 13 i 14, które wchodzi w życie 16 lipca 2015 r.	Zmiany w: ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych,

Lp.	Akt prawny	Data publikacji	Data wejścia w życie	Streszczenie
				ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych, ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym, dotyczące min.: nowego brzmienie definicji krótkiej sprzedaży, rachunków papierów wartościowych, składania wniosku o dopuszczenie instrumentów finansowych niebędących papierami wartościowymi ani instrumentami pochodnymi, zbycia papierów wartościowych w transakcji zawartej w obrocie zorganizowanym, nakładania przez Komisję na podmioty w drodze decyzji kary pieniężnej.
3.	Ustawa z dnia 15 stycznia 2015 r. o obligacjach	20 lutego 2015 r.	01 lipca 2015 r.	Ustawa określa zasady emisji, zmiany warunków emisji, zbywania, nabywania i wykupu obligacji.
4.	Uchwała NR 4/2015 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 23 lutego 2015 r. zmieniająca uchwałę w sprawie sposobu wyliczania i ogłaszania bieżących kursów walut obcych	26 lutego 2015 r.	26 lutego 2015 r.	Określa sposób wyliczania kursów walut obcych.
5.	Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 25 marca 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów i trybu dokonywania operacji na rachunkach bankowych prowadzonych dla obsługi budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych oraz zakresu i terminów udostępniania informacji o stanach środków na tych rachunkach	27 marca 2015 r.	01 kwietnia 2015 r.	Rozporządzenie wprowadza zmiany dotyczące: rachunków bankowych tworzących centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych, umożliwienia państwowym jednostkom budżetowym oraz urzędom obsługującym organy podatkowe mające siedzibę poza miastem, w którym Narodowy Bank Polski prowadzi obsługę kasową, korzystanie, po uzgodnieniu z Narodowym Bankiem Polskim, z zastępczej obsługi kasowej (wpłaty i wypłaty gotówkowe) w innych bankach;

Lp.	Akt prawny	Data publikacji	Data wejścia w życie	Streszczenie
6.	Ustawa z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne	14 lipca 2015 r.	Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r., z wyjątkiem: 1) art. 5, który wchodzi w życie z dniem 1 lutego 2018 r.; 2) art. 148 i art. 149, które wchodzi w życie z dniem 1 września 2015 r.; 3) art. 428 pkt 138 w zakresie dotyczącym art. 227, który wchodzi w życie z dniem 29 lipca 2015 r.	Ustawa reguluje: 1) zawieranie przez dłużnika niewypłacalnego lub zagrożonego niewypłacalnością układu z wierzycielami oraz skutki układu; 2) przeprowadzanie działań sanacyjnych
7.	Ustawa z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz niektórych innych ustaw	13 sierpnia 2015 r.	13 września 2015 r. z wyjątkiem art. 1 pkt 9 w zakresie dodawanego art. 10b, który wchodzi w życie 14 listopada 2015 r.	Zmianie w zakresie wskazanym ustawą zmieniającą podlegają: Ustawa z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających; Ustawa z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze; Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości; Ustawa z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym; Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe; Ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze. Banki zrzeszające i banki spółdzielcze są obowiązane dostosować statuty do przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.
8.	Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym	10 września 2015 r.	11 października 2015 r. z wyjątkiem: 1) art. 62, który wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia; 2) rozdziału 4, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016	Ustawa określa zasady rozpatrywania reklamacji przez podmioty rynku finansowego, składanych przez klientów tych podmiotów oraz zasady działania Rzecznika Finansowego.
9.	Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz niektórych innych ustaw	10 września 2015 r.	11 października 2015 r. z wyjątkiem: 1) art. 2 oraz art. 7 pkt 2 lit. b, pkt 4, 5 i 6, które	Zmiany w: ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym, ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny,

Lp.	Akt prawny	Data publikacji	Data wejścia w życie	Streszczenie
			wchodzą w życie z dniem 11 marca 2016 r.; 2) art. 7 pkt 7 w zakresie dodawanego art. 59e, który wchodzi w życie z dniem 11 kwietnia 2016 r.; 3) art. 4 pkt 3 lit. b w zakresie dodawanego ust. 4i, art. 4 pkt 6 lit. b oraz art. 7 pkt 7 w zakresie dodawanego art. 59b, ust. 3 i art. 59g, które wchodzą z dniem 11 września 2016 r..	ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych, ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym, ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, dotyczące min.: ochrony informacji, sposobu prowadzenia postępowania wyjaśniającego, maksymalnej wysokości odsetek za opóźnienie, kontroli oraz blokady rachunków, działalność instytucji pożyczkowych.
10.	Uchwała NR 332/2015 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie wydania Rekomendacji W dotyczącej zarządzania ryzykiem modeli w bankach	16 września 2015 r.	30 czerwca 2016 r.	Rekomendację W dotyczy zarządzania ryzykiem modeli w bankach.
11.	Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym	01 października 2015 r.	1 listopada 2015 r. z wyjątkiem: 1) art. 19–46, art. 55–62, art. 81 i art. 83, które wchodzą w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.; 2) art. 65 pkt 3–5, które wchodzą w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.	Celem ustawy jest w szczególności: wzmacnianie odporności systemu finansowego na wypadek materializacji ryzyka systemowego i wspieranie przez to długookresowego, zrównoważonego wzrostu gospodarczego kraju; efektywna współpraca członków Komitetu Stabilności Finansowej, w tym koordynacja działań podmiotów reprezentowanych przez tych członków, na rzecz utrzymania lub przywrócenia stabilności systemu finansowego oraz wymiana informacji, opinii i ocen.
12.	Ustawa z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy o usługach płatniczych	02 listopada 2015 r.	17 listopada 2015 r.	Celem ustawy jest zapewnienie odpowiedniego poziomu konkurencji pomiędzy systemami kart płatniczych, działającymi na terytorium Polski.
13.	Ustawa z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw	12 listopada 2015 r.	27 listopada 2015 r.	Zmiany dotyczące postępowań restrukturyzacyjnych, braku możliwości wystawienia BTE, oznaczenia kosztów sądowych dochodzenia należności przez Banki, postępowania z BTE, co do których sądy nie nadały klauzuli wykonalności oraz okresu

Lp.	Akt prawny	Data publikacji	Data wejścia w życie	Streszczenie
				dostosowania się banków do wymagań określonych w art. 75c ustawy.
14.	Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw	13 listopada 2015 r.	1 lipca 2016 r., z wyjątkiem art. 3, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.	Zmiany w ustawie z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym wynikają z przyjętej koncepcji powierzenia Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu, zwanemu dalej prowadzenia Centralnej informacji oraz zarządzania funduszem środków nieodebranych. Ustawa reguluje takie kwestie jak: uznanie rachunku za „rachunek uśpiony” i skutki prawne tego faktu; wpływ śmierci posiadacza rachunku oraz braku aktywności posiadacza rachunku względem rachunku na umowę rachunku; dostęp instytucji prowadzącej rachunek do informacji o śmierci posiadacza rachunku; dyspozycja na wypadek śmierci; dostęp osób fizycznych do informacji o wszystkich rachunkach, w tym zdefiniowanie uprawnionego do informacji o rachunkach; zwolnienie banków i SKOK z odpowiedzialności tajemnicy bankowej i tajemnicy zawodowej w związku z udzielaniem informacji o rachunkach; zarządzanie środkami pieniężnymi zgromadzonymi na „rachunkach uśpionych” i utworzenie funduszu środków nieodebranych.
15.	Ustawa z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz niektórych innych ustaw	13 sierpnia 2015 r.	13 września 2015 r. z wyjątkiem art. 1 pkt 9 w zakresie dodawanego art. 10b, który wchodzi w życie 14 listopada 2015 r.	Członek banku spółdzielczego przed ustaniem członkostwa nie może żądać zwrotu wpłat na udziały, z wyjątkiem wpłat przekraczających liczbę udziałów, których zadeklarowania wymaga statut obowiązujący w chwili żądania zwrotu. Zwrot tych wpłat nie może nastąpić przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego za rok, w którym członek wystąpił z żądaniem, oraz w przypadku gdy jego udziały zostały przeznaczone na pokrycie

Lp.	Akt prawny	Data publikacji	Data wejścia w życie	Streszczenie
				strat spółdzielni. Sposób i termin zwrotu określa statut. Członek banku spółdzielczego nie może żądać zwrotu wpłat przekraczających liczbę udziałów, których zadeklarowania wymaga statut obowiązujący w chwili żądania zwrotu, przed upływem okresu wypowiedzenia udziałów. Zwrot tych wpłat nie może nastąpić przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego za rok, w którym upłynął termin wypowiedzenia udziałów, oraz w przypadku gdy jego udziały zostały przeznaczone na pokrycie strat spółdzielni. Sposób i termin zwrotu określa statut.
16	Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA	27 października 2015 r.	01 grudnia 2015 r.	Ustawa określa obowiązki raportujących polskich instytucji finansowych w zakresie identyfikowania amerykańskich rachunków raportowanych i przekazywania o nich informacji, a także tryb weryfikacji wypełniania przez raportujące polskie instytucje finansowe obowiązków w zakresie identyfikowania rachunków.
17.	Zarządzenie NR 23/2015 Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 21 grudnia 2015 r. zmieniające zarządzenie w sprawie zakresu, trybu i terminów przekazywania przez banki, objęte obowiązkowym systemem gwarantowania, informacji do Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	22 grudnia 2015 r.	26 grudnia 2015 r.	Zarządzenie wprowadza zmiany do zarządzenie w sprawie zakresu, trybu i terminów przekazywania przez banki, objęte obowiązkowym systemem gwarantowania, informacji do Bankowego Funduszu Gwarancyjnego

Wnioski

- Zmiana sposobu funkcjonowania banków spółdzielczych w Polsce spowodowała konieczność podjęcia działań w kierunku zmiany strategii działania Banku. Według Ustawy Bank może działać w jednej z trzech form (samodzielnie, zrzeszeni w zrzeszeniu zintegrowanym lub w ramach systemu ochrony instytucjonalnej). Do 31.12.2015 roku nie były znane wszystkie uwarunkowania prawne poszczególnych form działania, co zauważyli delegaci na Zebranie Przedstawicieli i postanowili, iż na razie Bank nie przystąpi do Systemu Ochrony Instytucjonalnej tworzonego przy Zrzeszeniu BPS.

ciy

- Zmiany regulacyjne związane z nowymi Rekomendacjami i Uchwałami KNF oraz Uchwałą NBP a także Ustawami sejmowymi, poza koniecznością wprowadzenia zmian do wewnętrznych regulacji i procedur, nałożyły na banki wiele wymogów w zakresie dostosowania zarówno struktury organizacyjnej jak i dodatkowego wyposażenia w narzędzia teleinformatyczne (oprogramowanie, sprzęt), co wiąże się z dodatkowymi kosztami.

2.2. Działalność biznesowa Banku

Informacje o rynku, podstawowych produktach i/lub usługach wraz z ich określeniem wartościowymi ilościowym oraz udziałem poszczególnych produktów i usług albo ich grup, a także zmianach w tym zakresie w danym roku obrotowym

2.2.1. Cele strategiczne i ich realizacja

Cele ogólne wytyczone do realizacji przez Bank w latach 2014 – 2016.

CEL I : STAŁE DOSKONALENIE JAKOŚCI OBSŁUGI KLIENTÓW

Sprostanie wymaganiom rosnącej konkurencji stawia przed Bankiem wyzwania w postaci dostosowania swojej działalności do zmieniających się warunków społecznych, gospodarczych, ekonomicznych, demograficznych itp.

W tym celu w okresie objętym niniejszym dokumentem określa się następujące cele biznesowe:

1. W ramach realizowanej polityki handlowej planuje się utrzymanie dotychczasowej podstawowej działalności w zakresie kredytowania, gromadzenia depozytów oraz obsługi rachunków bieżących i rozliczeń elektronicznych. Miernikiem realizacji ww. celów są analizy kształtowania się wysokości portfela kredytowego oraz poziomu depozytów terminowych. Zakładane wielkości ww. celów :

	2015	2014	2013	2012	2011
Suma bilansowa	900 795	988 067	109,72%	970 960	98,27%
Należności od podmiotów finansowych	166 599	223 257	134,01%	214 215	95,95%
Stan kredytów ogółem z tego :	574 256	591 361	102,98%	570 000	96,39%
- Należności od podmiotów niefinansowych	564 229	581 635	103,08%	560 100	96,30%
- Należności od instytucji rządowych i samorządowych	10 020	9 725	97,76%	9 900	101,06%
Dłużne papiery wartościowe	126 114	138 466	109,79%	147 825	106,76%
Inwestycje kapitałowe	18 177	17 438	95,93%	19 583	112,30%
Zobowiązania wobec podmiotów finansowych	8 123	8 700	107,10%	6 827	78,47%
- Bieżące	23	2	8,70%	2	100,00%
- Terminowe	8 100	8 698	107,38%	6 825	78,47%
Depozyty ogółem	792 684	872 894	110,12%	850 423	97,43%

Zobowiązania wobec podmiotów niefinansowych	779 802	866 264	111,09%	842 300	97,23%
- Bieżące	283 906	326 470	114,99%	308 000	94,34%
- Terminowe	495 896	539 794	108,85%	534 300	98,98%
Zobowiązania wobec instytucji rządowych i samorządowych	12 882	6630	51,47%	8123	122,52%
- Bieżące	9 958	4546	45,65%	6150	135,28%
- Terminowe	2 924	2084	71,27%	1973	94,67%

2. W ramach przyjętej polityki kredytowej Bank na bieżąco analizuje potrzeby rynku lokalnego w zakresie kredytowania inwestycji, finansowania budownictwa mieszkaniowego, wsparcia rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz realizacji zapotrzebowania na kredyty detaliczne. Cele biznesowe w zakresie portfela kredytowego określa się poprzez długoterminowe plany sprzedaży kredytów ogółem, kredytów finansujących nieruchomości, zabezpieczonych hipotecznie oraz detalicznych.
3. Prowadzony będzie stały monitoring oferty banków konkurencyjnych w celu utrzymania atrakcyjności oferty Banku, ze szczególnym uwzględnieniem nowoczesnej oferty i elektronicznych kanałów dystrybucji usług bankowych.
4. Zapewnienie zgodności działania Banku w zakresie sprzedaży produktów z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz przyjętymi standardami postępowania.
5. Szczegółowe założenia wartościowe i ilościowe polityki handlowej i kredytowej zawarte są w planach ekonomiczno-finansowych opracowanych na poszczególne lata.
6. Zamierza się utrzymanie dotychczasowego profilu klientów, tj. obsługę klientów detalicznych, rolników oraz małych i średnich przedsiębiorstw z terenu działania Banku. Podejmowane będą działania zmierzające do utrzymania aktualnej grupy, jak i pozyskiwanie nowych klientów.
7. Planuje się stałą dywersyfikację oferty produktowej, szczególnie poprzez rozwój elektronicznych kanałów dystrybucji usług bankowych, tj. Internet, usługi SMS, bankomaty a także sprzedaż usług pośrednictwa takich jak sprzedaż ubezpieczeń, jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych i innych pojawiających się na rynku, korzystnych dla klientów Banku.
8. Przewiduje się stały wzrost wykorzystania narzędzi informatycznych w celu doskonalenia jakości obsługi, w tym w celu pozyskania do obsługi osób małoletnich oraz studentów.
9. Prowadzony będzie stały dobór, monitoring oraz doskonalenie pracowników sprzedażowych, mogących sprostać wymaganiom konkurencji banków komercyjnych.
10. Bank zakłada umiarkowane tempo rozwoju, które znajduje adekwatne przełożenie na tworzenie nowych placówek.
W 2015r:
a) Zakończono przebudowę i rozbudowę budynku centrali Banku w Skierniewicach.
W roku 2016 przewiduje się :
a) Zakup nowego systemu bankowego.
11. Planuje się prowadzenie działań promocyjnych i reklamowych adekwatnych do rozwoju oferty,
Promocja Banku, usług i produktów będzie się odbywać poprzez:

- zintegrowany marketing,
- reklamę osobistą prowadzoną przez Kadrę Banku,
- reklamę w postaci ogłoszeń w prasie, radiu, telewizji regionalnej, internetowej,
- reklamę poprzez środki transportu miejskiego, tablice reklamowe, bilbordy,
- stronę internetową Banku,
- ulotki i plakaty reklamowe,
- uczestnictwo w imprezach organizowanych przez organy samorządowe i społeczności lokalne,
- wspieranie instytucji społecznych, klubów sportowych i szkół pomocą finansową i rzeczową,
- modyfikacja gazetki własnej Banku,
- produkcję krótkich filmów reklamowych promujących poszczególne placówki Banku
- edukację ekonomiczną dzieci, młodzieży i studentów.

Działania promocyjne obejmują też uczestnictwo w ogólnopolskich programach marketingowych budujących wizerunek Banków Zrzeszonych, organizowanych przez Bank Zrzeszający.

CEL II: DĄŻENIE DO WZROSTU BEZPIECZEŃSTWA FUNKCJONOWANIA BANKU

W Banku systematycznie są i będą wdrażane, w miarę wchodzenia w życie kolejnych regulacji nadzorczych systemy zarządzania ryzykiem bankowym. W Banku prowadzona jest identyfikacja, pomiar, monitoring i analiza istotnych rodzajów ryzyka. W miarę rozwoju zakresu działalności oraz wzrostu stopnia dostosowania wewnętrznych regulacji bankowych do wymagań Unii Europejskiej Bank będzie wdrażał procedury zarządzania kolejnymi rodzajami ryzyka – o ile staną się one istotne dla działalności Banku.

W celu zarządzania istotnymi rodzajami ryzyka Bank wyznacza następujące kierunki działań:

1. Bank na bieżąco analizuje zmiany obowiązujących zewnętrznych przepisów prawnych i dostosowuje swoje wewnętrzne procedury do tych zmian, stale doskonaląc swoje systemy zarządzania ryzykami oraz mechanizmy kontroli wewnętrznej.
2. Bank dostosowuje wykorzystywane narzędzia informatyczne do zmieniających się przepisów prawa.
3. Bank wdraża zapisy zgodnie z uchwałami i z rekomendacjami nadzorczymi Komisji Nadzoru Finansowego.
4. Bank posiada i na bieżąco aktualizuje pisemne procedury, zawierające zasady identyfikacji, pomiaru, monitorowania i analizy poszczególnych rodzajów ryzyka, obejmujące wszystkie istotne obszary działania Banku.
5. Bank dokonuje okresowej analizy profilu ryzyka i stosuje odpowiednie narzędzia redukcji ryzyka, adekwatne do jego profilu i skali.
6. W Banku wdrażane są narzędzia informatyczne, wykorzystywane w procesie rejestracji i pomiaru wpływu poszczególnych rodzajów ryzyka na sytuację ekonomiczno-finansową Banku – w tym na wysokość funduszy własnych.
7. W celu ograniczania poszczególnych rodzajów ryzyka w Banku ustalane są wewnętrzne limity ostrożnościowe, których wysokość zależy od skali ryzyka. Szczegółowy tryb oraz wysokość poszczególnych limitów ustala Zarząd Banku.
8. Bank zapewnia wysokie kwalifikacje osób odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem w Banku.
9. W Banku prowadzone są systematyczne szkolenia pracowników z zakresu bezpieczeństwa, w tym bezpieczeństwa informatycznego i informacji.

10. W Banku prowadzona jest systematyczna kontrola przestrzegania wewnętrznych przepisów i procedur bankowych, w tym regulacji dotyczących bezpieczeństwa Banku.
11. Obszar działalności Banku, związany z oferowaniem przez Bank ubezpieczeń na podstawie umów zawartych z zakładami ubezpieczeń został uregulowany w „Polityce w zakresie bancassurance w Banku Spółdzielczym w Skierniewicach.
12. Bank śledzi na bieżąco postęp prac w zakresie budowy i funkcjonowania Systemu Ochrony Instytucjonalnej (IPS) i w przypadku podjęcia decyzji o przystąpieniu do IPS opracuje program dostosowania swoich regulacji do ww. systemu.
13. Ciągłe innowacje technologiczne i konkurencja pomiędzy istniejącymi i wchodzącymi na rynek organizacjami bankowymi, spowodowały dynamiczny rozwój bankowości elektronicznej. Niesie to za sobą zarówno korzyści jak i wzrost ryzyka. Banki zawsze narażone były na ryzyko błędów i oszustw, ale skala tego ryzyka i szybkość, z jaką mogą te zjawiska obecnie wystąpić, zwiększyła się wydatnie wraz z rozwojem komputerowego przepływu środków pieniężnych.
 - a) Wdrażane są i doskonalone działania chroniące systemy informatyczne i informacje w Banku.
 - b) Przeprowadzane są systematyczne audyty rozwiązań informatycznych i ich bezpieczeństwa.
14. Założenia informatyzacji Banku zakładają podjęcie działań dostosowujących środowisko teleinformatyczne do wymogów Komisji Nadzoru Finansowego, a także do trendów rynkowych. Przede wszystkim konieczne jest :
 - a) Podniesienie poziomu bezpieczeństwa teleinformatycznego Banku
 - b) Zwiększenie świadomości i umiejętności korzystania przez użytkowników z narzędzi teleinformatycznych pod kątem funkcjonalności i bezpieczeństwa
 - c) Doskonalenie organizacji oraz technik odpowiedzialnych za utrzymanie wysokiej sprawności środowiska informatycznego oraz koniecznego dla niego wyposażenia teleinformatycznego.
 - d) Maksymalizacja wsparcia kluczowych procesów obsługi klienta.
 - e) Implementacja nowych funkcjonalności systemów informatycznych, podążających za
 - f) trendami rynku usług bankowych.Bank rozważy pod kątem lepszej funkcjonalności, niezawodności i nowoczesności zasadność zmiany dostawcy podstawowego Bankowego Systemu Informatycznego.

CEL III: UMACNIANIE SIŁY KAPITAŁOWEJ BANKU

Doskonalenie jakości obsługi klientów oraz dążenie do wzrostu bezpieczeństwa funkcjonowania Banku ma na celu utrzymanie przewagi konkurencyjnej na terenie jego działania, co pozwala na wzrost sprzedaży a w efekcie na umacnianie siły kapitałowej. Im wyższy poziom kapitałów w Banku tym większe możliwości rozwoju. Bank dąży do umacniania swojej siły kapitałowej poprzez realizację następujących celów:

1. Osiągnięcie poziomu kapitałów własnych oraz utrzymanie współczynników kapitałowych na poziomie :

Elig

	31.12.2014	31.12.2015	2015/2014	2015	2015
Fundusze własne*	60 926	68 176	111,90%	75 768	111,14%
Kapitał Tier 1	45 391	46 564	102,58%	54 168	116,33%
Kapitał Tier 2	15 535	21 612	139,12%	21 600	99,94%
Wskaźnik kapitału podstawowego CET1	7,64%	7,38%	95,42%	8,54%	117,15%
Wskaźnik kapitału TIER1	7,64%	7,38%	95,42%	8,54%	117,15%
Współczynnik kapitałowy łączny	10,25%	10,80%	104,10%	11,95%	112,00%

*Fundusze własne przy założeniu wejścia w życie przepisów umożliwiających zaliczenie w całości funduszu udziałowego do funduszy własnych.

2. Optymalizacja kosztów między innymi poprzez racjonalizację zatrudnienia oraz oszczędność kosztów działania.
3. Pozyskiwanie nowych członków spółdzielni oraz systematyczne uzupełnianie wkładów członkowskich do pełnych kwot.
4. Intensyfikacja działań windykacyjnych.
5. Agregację systemu zarządzania ryzykiem i kapitałem.

2.3. Podstawowe segmenty działalności Banku

Działalność depozytowa

Działalność depozytowa podobnie jak w latach poprzednich była w 2015r głównym źródłem finansowania działalności Banku.

Na przestrzeni całego roku depozyty ogółem stanowiły średnio 87% Pasywów Banku.

Według stanu na dzień 31.12.2015r zgromadzone depozyty (bez sektora finansowego) osiągnęły w Banku Spółdzielczym w Skierniewicach poziom 872 894 tys. PLN, co oznacza przyrost w stosunku do końca 2014r o 10,12 %.

Bank prowadził działalność depozytową zarówno w złotych polskich jak i w walutach wymienialnych (USD, EUR, GBP i SEK).

Depozyty ogółem stanowią główne źródło finansowania działalności Banku, na przestrzeni od 01.01.2015 - 31.12.2015 roku stanowiły one średnio 87 % pasywów ogółem. Na datę 31.12.2015 roku ich struktura przedstawiała się następująco:

- depozyty osób fizycznych stanowiły 78,68% depozytów ogółem oraz 70,45% pasywów,
- depozyty rolników stanowiły 4,70% depozytów ogółem oraz 4,21% pasywów,
- depozyty pozostałych podmiotów niefinansowych stanowiły 14,55% depozytów ogółem oraz 13,03% pasywów,
- depozyty jednostek samorządu terytorialnego stanowiły 1,09% depozytów ogółem oraz 0,97% pasywów,

Depozytami osób wewnętrznych są środki zgromadzone przez: członków Rady Nadzorczej i Zarządu oraz pracowników na kierowniczych i samodzielnych stanowiskach podlegających bezpośrednio członkom Zarządu.

Pozyskane środki depozytowe pochodziły:

Lp.	Wyszczególnienie	Zobowiązania			
		Wartość na 01.01.2015r.	%	Wartość na 31.12.2015r.	%
1	2	3	4	5	6
SEKTOR FINANSOWY		8 123 391,16	1,02%	8 699 854,16	0,98%
1	Instytucje ubezpieczeniowe i fundusze emerytalne		0,00%		0,00%
2	Pomocnicze instytucje finansowe	21 690,00	0,01%		0,00%
3	Bank	8 101 701,16	1,01%	8 699 854,16	0,98%
SEKTOR NIEFINANSOWY		779 801 864,64	97,37%	866 263 463,37	97,93%
1	Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	924 799,29	0,12%	250 281,18	0,03%
2	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne i spółdzielnie	61 033 882,98	7,62%	95 229 843,79	10,77%
3	Rolnicy indywidualni	40 248 967,03	5,03%	41 607 153,02	4,70%
4	Przedsiębiorstwa indywidualni	29 183 663,37	3,64%	25 872 525,87	2,92%
5	Osoby prywatne	641 731 929,03	80,13%	695 975 787,74	78,68%
6	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	6 678 622,94	0,83%	7 327 871,77	0,83%
SEKTOR BUDŻETOWY		12 882 115,48	1,61%	9 625 798,58	1,09%
1	Instytucje rządowe szczebla centralnego	1 684 500,00	0,21%	2 995 000,00	0,34%
2	Instytucje samorządowe	11 197 615,44	1,40%	6 630 298,58	0,75%
3	Fundusze ubezpieczeń społecznych		0,00%		0,00%
RAZEM		800 807 371,24	100,00%	884 588 616,11	100,00%

Pozyskane środki depozytowe pochodziły – podział geograficzny:

Lp.	Wyszczególnienie	Zobowiązania			
		Wartość na 31.12.2014r.	%	Wartość na 31.12.2015r.	%
1	2	3	4	5	6
1	Powiat Skierniewice	413 617 808,25	52,12%	491 831 292,79	56,15%
2	Powiat Żyrardów	135 527 449,70	18,41%	147 835 148,29	16,88%
3	Powiat Sochaczew	4 570 613,78	0,68%	5 479 866,34	0,63%
4	Powiat Łowicz	111 539 565,45	13,01%	112 150 490,39	12,80%

Olga

5	Powiat Brzeziny	11 787 001,12	1,54%	13 166 825,03	1,50%
6	Powiat Grodzisk Maz.	17 627 321,42	2,52%	24 714 574,87	2,82%
7	Powiat Łódź	42 443 379,35	3,41%	24 374 616,00	2,78%
8	Powiat Plock	10 642 082,01	1,48%	11 980 638,72	1,37%
9	Powiat Warszawa	12 449 198,19	1,83%	14 047 518,17	1,60%
10	Powiat Piotrków Trybunalski	30 670 580,19	4,72%	28 069 848,03	3,20%
11	Powiat Bełchatów	1 808 980,62	0,28%	2 237 943,32	0,26%
12			0,00%		0,00%
13			0,00%		0,00%
14			0,00%		0,00%
15			0,00%		0,00%
RAZEM		130 000 000,00	100,00%	130 000 000,00	100,00%

Działalność kredytowa

W okresie sprawozdawczym Bank działał w oparciu o plan kredytowy uchwalony przez Radę Nadzorczą i przyjęty do realizacji przez Zarząd.

Należności kredytowe ogółem na koniec 2015 roku wyniosły 591 361 tys. złotych, co oznacza że wolumen portfela kredytowego wzrósł w ciągu roku o 2,98 %.

Struktura kredytów wg podmiotu kredytowanego

Lp.	Nazwa podmiotu kredytowanego	Struktura portfela kredytowego		
		Saldo na koniec 2015 roku	Saldo na koniec 2014 roku	Saldo na koniec 2013 roku
1.	Kredyty dla państwowych przedsiębiorstw i spółek + budżet+podmioty finansowe	10 020	9 726	97,07
2.	Kredyty dla prywatnych przedsiębiorstw, spółek i spółdzielni + inne podmioty niefinansowe	296 987	295 912	99,64
3.	Kredyty dla osób prowadzących działalność gospodarczą	100 026	99 223	99,20

4.	Kredyty dla gospodarstw domowych	121 664	127 695	104,96
5.	Kredyty dla rolników indywidualnych	45 559	58 805	129,07
Razem		574 256	591 361	102,98

Jakość portfela kredytowego i efekty windykacji.

Kredyty w sytuacji nieregularnej stanowiły na koniec 2015 roku kwotę 78 952 tys. złotych, tj. 13,35% obligi kredytów ogółem.

Największą grupę kredytów nieregularnych stanowią kredyty w sytuacji straconej (53.034,0 tys. zł, tj. 8,97% wszystkich kredytów). Kredyty w sytuacji wątpliwej to kwota 16.628,1 tys. zł (2,81% obligi), a kredyty w sytuacji poniżej standardu w kwocie 9.289,7 tys. zł stanowią 1,57% akcji kredytowej Banku.

W stosunku do poprzedniego roku odnotowano znaczący przyrosty we wszystkich grupach kredytów (w sytuacji straconej – przyrost o 18.697 tys. zł., w sytuacji wątpliwej - wzrost o 10.456,3 tys. zł., poniżej standardu - wzrost o 6.223,3 tys. zł).

Wszystkie kredyty nieregularne są na bieżąco monitorowane przez odpowiednie służby Banku. Tam gdzie zawodzi akcja upominawcza czy też działania restrukturyzacyjne, Bank prowadzi windykację sądowo-komorniczą, która niekiedy kończy się przejęciem przez Bank przedmiotu zabezpieczenia. Oceniając portfel kredytów nieregularnych oraz efekty windykacji należności Banku można stwierdzić, iż egzekucja z ustanowionych zabezpieczenia jest bardzo pracochłonna i długotrwała. Polityka kredytowa Banku jest tak prowadzona, aby zminimalizować ryzyko. Mają temu służyć opracowane procedury oraz przyjęte wskaźniki zaangażowania w poszczególne branże i podmioty. Wysokość oprocentowania kredytów wyznaczana jest w oparciu o analizę marży odsetkowej i potrzebę wypracowania zysku niezbędnego dla rozwoju Banku. Przy ustalaniu wysokości oprocentowania Zarząd Banku uwzględnia również stopy stosowane przez konkurencję.

Działalność kredytowa stwarza wiele problemów, ale jednocześnie jest najbardziej dochodową częścią działalności naszego Banku.

Pozostała działalność

Bank oferuje szeroki zakres rozliczeń pieniężnych. Nasi klienci mogą korzystać z rozliczeń gotówkowych i bezgotówkowych zarówno w PLN jak i w walutach wymiennalnych (EUR, USD, GBP, CHF i SEK). W portfelu produktów Banku znajdują się zarówno tradycyjne usługi rozliczeniowe jak i te bardziej nowoczesne, np. karty płatnicze i kredytowe, home-banking, bank internetowy itp. Udaje nam się sprawnie działać na polu operacji walutowych, gdzie rokrocznie notujemy bardzo dobre wyniki.

Działalność marketingowa

Budżet marketingowy Banku Spółdzielczego w Skierniewicach zamknął się na dzień 31.12.2015 roku kwotą 497.909,30 zł, z czego na reklamę banku wydatkowano 480.189,30zł, natomiast darowizny na rzecz różnych instytucji działających na terenie obsługiwanym przez Bank to kwota 17.720,00 zł.

- Wizerunek i marka

Celem działań marketingowych Banku w 2015 roku była promocja marki Banku Spółdzielczego w Skierniewicach na terenie objętym jego działalnością poprzez podkreślanie wkładu Banku w rozwój gospodarczy i kulturalny lokalnych społeczności a także poprzez akcję informacyjną o bogatej ofercie produktowej oferowanej Klientom Banku. Działania marketingowe prowadzone na łamach prasy, na antenie radia i telewizji lokalnych a także na targowiskach miejskich oraz przy pomocy materiałów reklamowych przełożyły się na wielkość sprzedaży oferowanych produktów i usług. Wzorem lat ubiegłych Bank współpracował również ze Szkolnymi Kasami Oszczędnościowymi działającymi w miejscowych szkołach propagując idee spółdzielczości i ucząc racjonalnego gospodarowania pieniędzmi. Innym elementem kształtowania wizerunku i budowania marki Banku Spółdzielczego w Skierniewicach jest współpraca z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Skierniewicach, w ramach której nasz Bank ufundował stypendium pieniężne dla najlepszego studenta uczelni oraz zapewnił roczny staż pracy w Banku. Dzięki tym przedsięwzięciom chcemy rozpropagować wśród młodzieży działalność Banku, zapoznać ich nie tylko z bankową ofertą produktową, ale także ze spółdzielczym prospołecznym charakterem naszej instytucji. Chcemy, by w przyszłości, po rozpoczęciu działalności zawodowej, młodzież ta, znając całokształt naszej działalności, korzystała z naszych usług. Ponadto w 2015r Bank kontynuował wydawanie własnego kwartalnika „Nasz Bank”. Mamy nadzieję, iż poruszana na łamach tego czasopisma problematyka dostarcza naszym klientom interesujących informacji na temat działalności bankowej i życia gospodarczego. Pragniemy, aby to wydawnictwo było forum dyskusyjnym dla nas wszystkich.

- Reklama, sponsoring i wsparcie środowisk lokalnych.

Bank w 2015r tradycyjnie wspierał finansowo działalność społeczną i kulturalną organizacji społecznych i samorządowych (Kół Gospodyń Wiejskich, jednostek OSP, szkół, organizacji charytatywnych, zespołów sportowych itp.) z terenu obsługiwanego przez Bank. Czynnie uczestniczył w wydarzeniach społecznych i kulturalnych takich jak Skierniewickie Święto Owoców i Warzyw, Dni Bolimowa, Majówka Makowska itp. Dowodem uznania dla Banku za jego działalność w tym zakresie są liczne podziękowania, wyróżnienia i dyplomy.

2.4. Podstawowe produkty i usługi oferowane przez Bank.

Bank Spółdzielczy w Skierniewicach oferuje szeroką gamę produktów bankowych. Udziela kredytów obrotowych i inwestycyjnych (w złotych polskich i walutach wymienialnych) dla wszystkich podmiotów gospodarczych. Wspiera kredytami pomostowymi przedsiębiorców i rolników realizujących przedsięwzięcia w ramach unijnych funduszy strukturalnych. Dla rolników posiada również w swojej ofercie preferencyjne kredyty obrotowe i inwestycyjne z dopłatami do odsetek przez ARiMR.

Ponadto Bank współpracuje z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska w Łodzi w zakresie finansowania przedsięwzięć termomodernizacyjnych i wspomagających ochronę środowiska.

Udziela również kredytów hipotecznych, na budownictwo mieszkaniowe, kredytów na zakup samochodów oraz kredytów konsumenckich.

W zakresie działalności depozytowej Bank oferuje korzystne warunki lokowania wolnych środków finansowych zarówno w złotych polskich jak i w walutach wymienialnych na dogodnie dla Klienta terminy. Jako uzupełnienie własnej oferty depozytowej Bank pośredniczy w zakupie/sprzedaży jednostek uczestnictwa Funduszu Inwestycyjnego Union Investment i TFI BPS SA.

Rozliczenia międzybankowe Bank Spółdzielczy w Skierniewicach prowadzi zarówno w złotych polskich jak i w czterech walutach wymienialnych (EUR, USD, GBP, SEK). Ponadto pośredniczy w przekazach pieniężnych WESTERN UNION.

Uzupełnieniem oferty produktowej Banku są ubezpieczenia majątkowe i komunikacyjne a także ubezpieczenia kredytobiorców w ramach współpracy z TUV CONCORDIA, TUV MACIF i TU GENERALI.

3. Informacje o zmianach na rynku, z uwzględnieniem podziału na podmioty

3.1. Klienci - rok 2015

Klientami Banku Spółdzielczego w Skierniewicach w 2014r byli głównie mali i średni przedsiębiorcy, rolnicy, jednostki samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne. Przedsiębiorcy wykorzystując pomoc kredytową Banku realizowali projekty pozwalające na rozwój działalności.

3.2. Sprzedaż produktów i usług w 2015 roku

Kredyty (w tys. PLN)

Typ kredytu	krótkoterminowe	średniodługoterminowe	długoterminowe	Suma końcowa
Faktoring		100,00		100,00
Gwarancje	278,13			278,13
Karty kredytowe		188,00		188,00
Kredyty gotówkowe i konsumpcyjne	546,25	13 287,54	11 958,89	25 792,68
Kredyty hipoteczne		161,00	2 896,00	3 057,00
Kredyty inwestycyjne	428,04	2 865,23	80 243,01	83 536,28
Kredyty komercyjne	1 008,85	1 360,00	1 000,00	3 368,85
Kredyty mieszkaniowe		65,00	11 981,55	12 046,55
Kredyty obrotowe	40 526,47	42 140,52	6 852,26	89 519,24
Kredyty prefer. dla osób pryw.	309,69	1 298,18	1 277,76	2 885,64
Kredyty preferencyjne inwest.	37,70	98,30	4 446,40	4 582,40
Kredyty preferencyjne mieszk.			993,35	993,35
Kredyty preferencyjne obrotowe		16,00		16,00
Kredyty w rb	319,50	6 158,90		6 478,40
Pozostałe	4 337,11	1 787,14	78,58	6 202,83
Suma końcowa	47 791,74	69 525,81	121 727,80	239 045,35

Wzrost	Wzrost	Wzrost	Wzrost	Wzrost
Inne podmioty niefinans.	106,00	145,00		251,00
Inst. samorządowe	1 008,85	1 360,00	1 000,00	3 368,85
Osoby prywatne	875,44	15 089,62	29 107,55	45 072,62
Przeds.indywidual.	5 097,75	4 962,01	19 189,88	29 249,64
Przeds.sp.prywatne	39 967,44	37 710,05	47 199,90	124 877,38
Rolnicy	736,26	10 259,13	25 230,47	36 225,86
Suma końcowa	47 791,74	69 525,81	121 727,80	239 045,35

Depozyty (w tys. PLN)

Wzrost	Wzrost	Wzrost	Wzrost	Wzrost
Inne instytucje finansowe		1 000,00		1 000,00
Inne podmioty niefinans.	28 746,50	140,07		28 886,57
Inst. samorządowe	5 784,42	10,00	4,55	5 798,98
Osoby prywatne	993 574,59	68 021,77	6 639,21	1 068 235,58
Przeds.indywidual.	15 848,97	69,55	62,00	15 980,52
Przeds.sp.państwowe	185 127,47	2 010,00	2 238,33	189 375,81
Suma końcowa	1 229 081,97	71 251,39	8 944,10	1 309 277,46

Oprócz typowych produktów depozytowo – kredytowych Bank oferuje swoim klientom usługę faktoringu, dzięki której obsługiwane przez nas Firmy mogą poprawić swoją płynność finansową. Nawiązaliśmy również współpracę ze Spółką BPS Leasing w zakresie możliwości korzystania naszych Klientów z tej formy finansowania przedsięwzięć inwestycyjnych. Jako Agent sprzedajemy klientom Banku ubezpieczenia majątkowe i komunikacyjne. Ubezpieczamy również kredyty. Pośredniczymy także w sprzedaży jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych.

4. Informacje o umowach znaczących dla działalności Banku

4.1. Umowy ubezpieczenia

1. Ubezpieczenie Mienia BS Skierniewlice

Zawarto umowy ubezpieczenia z TUIR „WARTA” S.A.

Wzrost	Wzrost	Wzrost	Wzrost	Wzrost
1	Ubezpieczenie mienia od zdarzeń losowych i sprzętu komputerowego od wszelkich ryzyk	25 704 tys. zł 4 857 tys. zł	01.07.2015-30.06.2016	908210234873 908210234874
2.	Ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej	1.000,0 tys. zł	01.07.2015-30.06.2016	908210234875

II. Ubezpieczenia komunikacyjne w BS Skierniewice:

Zawarto umowy ubezpieczenia z TUW Concordia

Lp.	Przedmiot polisy	Suma ubezpieczenia	Okres ubezpieczenia	Numer polisy
1	Ubezpieczenie samochodu PEUGEOT 407 (ES 35253)	44 400,00 zł	10.04.2015-09.04.2016	23360558
2.	Ubezpieczenie samochodu Opel Astra Lassic II (ES 15792)	31 700,00 zł	10.02.2015-09.02.2016	23347058

Zawarto umowy ubezpieczenia z TUir Allianz Polska S.A.

Lp.	Przedmiot polisy	Suma ubezpieczenia	Okres ubezpieczenia	Numer polisy
1	Ubezpieczenie samochodu VOLKSWAGEN CADDY (ES 38229)	73 000,00 zł	03.06.2015-02.06.2016	53278517
2.	Ubezpieczenie samochodu VOLKSWAGEN CADDY (ES 38230)	75 480,00 zł	03.06.2015-02.06.2016	53278528

Zawarto umowy ubezpieczenia z TU „ERGO HESTIA” S.A.

Lp.	Przedmiot polisy	Suma ubezpieczenia	Okres ubezpieczenia	Numer polisy
1	Ubezpieczenie samochodu Audi A4/B8 (ES 38467)	44 682,00 zł	03.07.2015-02.07.2016	903009302714

4.2. Umowy Zrzeszenia

Bank Spółdzielczy w Skierniewicach jest zrzeszony w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie. Umowa zrzeszenia została zawarta 18 marca 2002 roku.

4.3. Umowy konsorcjum

W 2015 roku w celu umożliwienia kredytowania dużych przedsięwzięć inwestycyjnych Bank inicjował i uczestniczył w konsorcjach bankowych z bankiem zrzeszającym i innymi bankami spółdzielczymi.

Stan kredytów na 31.12.2015r. udzielonych w ramach konsorcjum wyniósł 83 021 tys. zł dla kontrahentów, z tego:

- jako Bank inicjujący 7 pozycji, na kwotę 21 511,00 tys. zł
- jako Bank uczestniczący 21 pozycji, na kwotę 61 510 tys. zł.

4.4. Główni konkurenci Banku

Główni konkurenci naszego Banku to inne banki komercyjne i instytucje finansowe działające na rynku usług bankowych w Polsce,

5. Nakłady inwestycyjne poniesione w 2015 roku

Nakłady inwestycyjne Banku wyniosły 3.008.041,16 zł w tym:

- rozbudowa Centrali BS Skierniewice - 2 850 629,04 zł,
- otwarcie nowego Oddziału Łódź Śródmieście - 144 245,62 zł,
- uruchomienie nowego bankomatu - szpital Skierniewice - 48 890,53 zł.

6. Osiągnięcia banku w dziedzinie badań i rozwoju w 2015 roku

6.1. Kierunki rozwoju Banku

6.1.1. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych w tym inwestycji kapitałowych (akcje, obligacje, udziały), w porównaniu do wielkości posiadanych środków z uwzględnieniem możliwych zmian w strukturze finansowania tej działalności:

Bank Spółdzielczy w Skierniewicach w dalszym ciągu zamierza lokować wolne (nie zaangażowane w działalność kredytową) środki finansowe w obligacje i bony skarbowe oraz w lokaty w banku zrzeszającym.

Wielkość tych inwestycji została określona limitami: w papiery wartościowe o stałej stopie procentowej – nie więcej niż 20% sumy aktywów, w lokaty międzybankowe o stałej stopie procentowej z terminem zapadalności powyżej 1 miesiąca -nie więcej niż 10% sumy aktywów

Z inwestycji rzeczowych na 2016r przewiduje się:

- bieżące remonty placówek Banku,
- zakup nowego oprogramowania bankowego i sprzętu informatycznego,

6.1.2. Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju banku oraz opisy perspektyw rozwoju działalności co najmniej do końca roku obrotowego następującego po roku obrotowym, za który sporządzono sprawozdanie finansowe zamieszczone w raporcie rocznym, z uwzględnieniem elementów strategii rynkowej przez niego wypracowanej

CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE

Stabilne tempo wzrostu gospodarki.

Dobra sytuacja finansowa przedsiębiorstw, poprawa wskaźników koniunktury.

Poprawa na rynku pracy i nastrojów konsumentów.

Sytuacja na rynku finansowym relatywnie stabilna (rekordowo niskie stopy procentowe, wzrost rentowności papierów skarbowych), ale znaczne osłabienie złotego wobec USD i CHF oraz silna przecena akcji banków.

Stabilna sytuacja finansów publicznych

Sytuacja na rynku nieruchomości relatywnie korzystna

CZYNNIKI WEWNĘTRZNE

Bank Spółdzielczy w Skierniewicach poprzez wdrażanie nowych regulacji i ciągłe szkolenia pracowników stara się minimalizować ryzyka na jakie narażony jest bank w swojej działalności.

Dobra znajomość rynku, na którym działamy i bezpośrednie kontakty z klientami sprawiają, iż Bank nie ma obecnie problemów z utrzymaniem limitów w ramach poszczególnych rodzajów ryzyka. Niemniej jednak w ciągu 2015r odnotowaliśmy duży wzrost kredytów w sytuacji nieregularnej, szczególnie w grupie kredytów w sytuacji straconej.

Zmiana modelu działania Banku wymagać będzie procesów dostosowawczych do nowego modelu funkcjonowania.

7. Aktualny (w 2015 roku) i przewidywany (w 2016 roku) stan majątkowy i sytuacja finansowa Banku
7.1. Sytuacja majątkowo-kapitałowa

Wyszczególnienie	Rok poprzedni.	Rok bieżący
Kapitał udziałowy (wartość netto)	16.197	11.804
Kapitał zasobowy	36.932	42.315
Kapitał z aktualizacji wyceny	100	-627
Kapitał rezerwowy	200	200
Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	0	0
Wynik finansowy netto	5.377	2.686
Razem kapitały własne	58.806	55.768

Rachunek funduszy własnych został przeprowadzony zgodnie z przepisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych

Wysokość funduszy własnych na dzień 31.12.2015r. wynosiła 68 175 878,09 zł, tj.: 15 998 094,12 euro przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego w dniu 31.12.2015 rok (1 EUR = 4,2615 PLN).

Wysokość funduszy własnych na dzień 31.12.2014r. wynosiła 60 926 255,37 zł, tj.: 14 294 220,34 euro przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego w dniu 31.12.2014 rok (1 EUR = 4,2623 PLN).

W 2015 roku nastąpił spadek funduszu udziałowego związany z procesem wypowiedziania udziałów przez udziałowców.

- 7.2. Informacje o zaciągniętych przez BS kredytach, umowach pożyczek, z uwzględnieniem terminów ich wymagalności oraz o udzielonych poręczeniach i gwarancjach w 2015 roku

Kredyty:

Bank nie zaciągał kredytów.

Poręczenia:

Bank nie udzielał poręczeń.

Gwarancje, które BS udzielił innym podmiotom

Stan gwarancji i poręczeń udzielonych przez BS ukształtował się na koniec 2015r na poziomie 12.072.309,88 zł, przy wysokości 13.440.114,00 zł na koniec 2014r (dynamika - 89,82 %). Są to głównie gwarancje wadialne, dobrego wykonania robót i rękojmi, które Bank udzielił za swoich klientów z sektora małych i średnich przedsiębiorstw w związku z ich udziałem w przetargach a następnie realizowaniem zawartych kontraktów.

- 7.3. Informacje o udzielonych przez BS podmiotom finansowym (przez BS innym Bankom, przez BS ubezpieczycielowi) kredytach i pożyczkach z uwzględnieniem terminów ich wymagalności, a także udzielonych poręczeniach i gwarancjach

W 2015 nie wystąpiły takie operacje.

- 7.4. Objaśnienia różnic pomiędzy uzyskanymi wynikami finansowymi a wcześniej zatwierdzonym planem finansowym, jeżeli co najmniej jedna z pozycji składających się na wynik finansowy różni się w znacznym stopniu w stosunku do pozycji z planu finansowego

W związku z pogorszeniem jakości portfela kredytowego, nastąpiła konieczność dotworzenia rezerw celowych na kredyty zagrożone. Przekroczenie planu w zakresie kosztów tworzenia rezerw celowych sięga 70% i spowodowało istotne obniżenie wyniku finansowego.

W związku z upadłością Banku Rzemiosła i Rolnictwa w Wołominie, Bankowy Fundusz Gwarancyjny w ramach prawa polskiego zaważwał nas do uiszczenia kwoty ok. 1,6 mln PLN z racji konieczności zaspokojenia deponentów upadłego Banku i spowodowało istotne obniżenie wyniku finansowego.

- 7.5. Ocena wraz z jej uzasadnieniem, dotycząca zarządzania zasobami finansowymi, ze szczególnym uwzględnieniem zdolności wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań oraz określenie ewentualnych zagrożeń i działań jakie Bank podjął lub zamierza podjąć w celu przeciwdziałania tym zagrożeniom

Wyniki osiągnięte przez Bank w kolejnych latach, a także posiadane kapitały własne pozwalają na stwierdzenie, iż Bank Spółdzielczy w Skierniewicach ma pełną zdolność do wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań i nie ma żadnych zagrożeń co do dalszej jego działalności.

7.6. Informacje o zmianach w powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych banku z innymi podmiotami

POWIĄZANIA KAPITAŁOWE

Bank Spółdzielczy w Skierniewicach posiada następujące udziały i akcje innych podmiotów:

Lp.	Nazwa i siedziba jednostki - przedmiot działalności	Wartość bilansowa posiadanych udziałów i akcji	Wartość otrzymanych lub należnych dywidend za rok obrotowy (stopień udziału banku w zarządzaniu)
1	2	3	6
1.	BPS S.A.	3 186 224,45	
2.	Elektrim S.A.	325 000,00	6 500,00
3.	Centrum Techno.- Inform. IT Card S.A.	318 201,00	
4.	SGB Bank S.A.	39 500,00	999,49
5.	Centum Finansowe Banku BPS S.A.	50 000,00	1 000,00
6.	Żyrardowska Spółdzielnia Mieszkaniowa	1 100,00	
7.	Krajowe Biuro Informacji Kredytowej Sp. Z o.o.	7 000,00	
8.	Centrum Technologii Bankowości Spółdzielczej	10 000,00	
9.	Partnet Sp. z o.o.	163 350,00	16 335,00
10.	Aktualizacja wartości akcji i udziałów	-17 000,00	
RAZEM		4 083 375,45	24 834,49

7.7. Informacja w zakresie instrumentów finansowych

Klasyfikacje instrumentów finansowych:

STAN DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH wg WARTOŚCI BILANSOWEJ (w zł)

Treść	Wartość na 31.12.2014	Wartość na 31.12.2015
1	2	3
Bony pieniężne NBP	71 242 162,07	89 070 686,10
Obligacje NBP		
Obligacje skarbowe – dostępne do sprzedaży	20 152 400,00	34 711 736,31
Dłużne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	33 230 644,39	5 314 062,29
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	1 488 300,00	9 369 102,92

eliy

Razem dłużne papiery wartościowe	126 113 506,46	138 465 587,62
Jednostki uczestnictwa w Funduszach Inwestycyjnych Union Investment wartość brutto	4 000 000,00	5 200 618,52
Jednostki uczestnictwa TFI BP5 S.A.	2 100 000,00	1 100 000,00
Certyfikaty Inwestycyjne BP5 S.A.	9 688 340,68	7 970 426,93
Razem jednostki uczestnictwa	15 788 340,68	14 271 045,45
Jednostki uczestnictwa w Funduszach Inwestycyjnych aktualizacja wyceny	- 216 878,52	- 915 688,03
Jednostki uczestnictwa w Funduszach Inwestycyjnych Union Investment wartość bilansowa	15 571 462,16	13 355 357,42

Zarządzanie ryzykiem w Banku (cele i metody)

Działalność bankowa tak jak każda inna działalność gospodarcza jest narażona na ryzyko niepowodzenia. Ważne jest aby to ryzyko zidentyfikować i odpowiednio nim zarządzać. Celem zarządzania ryzykiem rynkowym w Banku Spółdzielczym w Skierniewicach jest minimalizacja ryzyka, na jakie jest narażony wynik finansowy lub fundusze własne banku z powodu zmian stóp procentowych, zmian wartości portfela instrumentów finansowych oraz zmian kursów walut.

Ryzyko rynkowe, w tym:

- ryzyko walutowe,

Celem zarządzania ryzykiem rynkowym jest jego minimalizacja, na jakie jest narażony wynik finansowy lub fundusze własne banku z powodu zmian stóp procentowych, zmian wartości portfela instrumentów finansowych oraz zmian kursów walut. Zasady zarządzania ryzykiem walutowym obejmują odpowiednią strukturę organizacyjną, system sprawozdawczości dla zarządu banku oraz mechanizmy zarządzania ryzykiem poprzez limity wewnętrzne. Na 31.12.2015 aktywa dewizowe wynosiły 33 319 tys. zł., pasywa dewizowe 33 326 tys. zł., natomiast pozycja walutowa całkowita 14 918 zł. Wskaźnik pozycji walutowej całkowitej do funduszy własnych wyniósł 0,03 %. Aktywa dewizowe stanowiły 3,37 % aktywów brutto, podobnie pasywa dewizowe stanowiły 3,37% aktywów brutto.

- ryzyko stopy procentowej,

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest wyeliminowanie niebezpieczeństwa niekorzystnego wpływu zmian stopy procentowej na kondycję finansową banku. Zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej były realizowane poprzez lokowanie nadwyżki środków w instrumenty płynne, oferowane przez bank z zeszyciem, o stałym oprocentowaniu i dłuższych terminach zapadalności. Bank ograniczał ryzyko poprzez skracanie oraz wyrównywanie terminu przeszacowania oraz zmiany struktury aktywów i pasywów zmiennych, Pomiar ryzyka dokonywany jest na podstawie zestawienia luki niedopasowania terminów przeszacowania, zestawienia luki niedopasowania terminów przeszacowania pozycji generujących ryzyko bazowe, analizy krzywej

dochodowości oraz badania elastyczności stóp procentowych co umożliwia monitorowanie poziomu ryzyka i optymalizowania struktury bilansu.

- **ryzyko cenowe** - nieistotne.

Ryzyko kredytowe,

Celem strategicznym zarządzania ryzykiem kredytowym jest zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez Bank działalności kredytowej poprzez zapewnienie właściwej jakości oceny ryzyka kredytowego i efektywności podejmowania decyzji kredytowych, jak również skutecznego procesu monitorowania zaangażowania kredytowego wobec pojedynczego klienta oraz całego portfela kredytowego Banku.

Obligo kredytowe banku wg stanu na dzień 31.12.2015 wyniosło 591.361 tys. zł i w stosunku rocznym wzrosło o 17.105 tys. zł. tj. 2,98%.

W wyniku przeprowadzonej analizy ryzyka wg grup kredytobiorców największe zaangażowanie występuje w trzech grupach kredytobiorców: spółdzielnie i spółki, osoby prywatne oraz przedsiębiorcy indywidualni. Na przestrzeni 2015 roku zaobserwowano największe przyrost kredytów dla rolników oraz osób prywatnych. Dywersyfikacja podmiotowa obliwa nie uległa znacznym zmianom.

Analiza ryzyka wg rodzajów kredytów pokazuje największe zaangażowanie banku w kredyty inwestycyjne, obrotowe i detaliczne odpowiednio 47,87%, 22,33%, 14,96%. Rok 2015 charakteryzował się spadkiem kredytów krótkoterminowych (tj. kredytów w rachunku oraz obrotowych) na korzyść kredytów długoterminowych (głównie inwestycyjnych i mieszkaniowych).

Dlatego też Bank w celu dywersyfikacji ryzyka kredytowego, stara się kłaść duży nacisk na promocję i sprzedaż produktów kredytowych o krótkich terminach spłaty.

Kredyty zagrożone na dzień 31.12.2015 roku w portfelu Banku Spółdzielczego w Skierniewicach nominalnie stanowiły kwotę 78.952.340,41 tys. zł., tj. 13,35% kredytów ogółem a według wartości bilansowej brutto kwotę 89.683.749,06zł tj. 14,97% obliwa kredytowego.

Limity koncentracji ograniczające ryzyko kredytowe znajdują się na prawidłowych poziomach. Limity koncentracji znajdują się na właściwym poziomie w związku z powyższym nie ma konieczności tworzenia dodatkowego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego.

Współczynnik wypłacalności uplasował się poziomie tj. 10,80% (Filar I) i 10,20% (Filar II).

Analizując powyższe należy stwierdzić, że ryzyko kredytowe Banku znajduje się na wysokim poziomie a na przestrzeni minionego roku znacznie wzrosło.

Ryzyko płynności,

Celem zarządzania płynnością jest stałe utrzymywanie zdolności do wywiązywania się z wymaganych zobowiązań bieżących i przyszłych.

W banku obowiązuje system limitów kształtujących, właściwe relacje między składnikami bilansu i pozycjami pozabilansowymi, decydującymi o poziomie płynności. Rok 2015 charakteryzował się utrzymaniem poziomu płynności powyżej wymaganych limitów. I tak na 31.12.2015 r. luka urealnionych aktywów i pasywów wynosiła w przedziale do 1 miesiąca 2,11; w przedziale od 1 miesiąca do 3 miesięcy luka skumulowana 1,98; w przedziale od 3 m-cy do 6 m-cy 1,99 oraz w przedziale 6m – 1 rok 2,14.

Środki obce stabilne wyniosły na koniec roku 790 952 tys. zł

Zgodnie z kalkulacją nadzorczych miar płynności luka płynności krótkoterminowej wyniosła na 31.12.2015 roku 150 097 tys zł, współczynnik płynności krótkoterminowej 2,09, współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych funduszami własnymi 1,24 a współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi 1,36.

Ryzyko operacyjne,

Jest to ryzyko straty, wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów. Celem jest ograniczenie tej straty, identyfikacja, kontrola tego ryzyka, system raportowania, zabezpieczenia się przed tym ryzykiem.

W 2015 r (2014) r w skali całego banku zanotowano 2 570 (934) zdarzeń ryzyka operacyjnego, suma oszacowanych strat wynosi 21 074 (53 965) zł czyli 0,45% wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne.

Informacją o celach i zasadach zarządzania ryzykiem Bank zawarł w Strategii zarządzania ryzykiem oraz w procedurach dedykowanych poszczególnym rodzajom ryzyka:

Zgodnie z zapisami powyższych procedur głównymi celami strategicznymi w zakresie poszczególnych rodzajów ryzyka są:

- Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest utrzymywanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i wartości portfela kredytowego równocześnie cechującego się wysoką dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych. W celu osiągnięcia długofalowych zamierzeń w zakresie ryzyka kredytowego, w Banku badaniu poddaje się czynniki ryzyka zmian makroekonomicznych oraz ryzyka rezydualnego.
- Celem strategicznym w zakresie zarządzania płynnością jest zapobieganie wystąpieniu sytuacji kryzysowych poprzez utrzymywanie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów mające na celu osiągnięcie założonej rentowności i rosnącego wyniku finansowego oraz zapewnienie zdolności do terminowego wywiązania się z bieżących i przyszłych zobowiązań.
- Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest maksymalizacja marży odsetkowej w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych oraz ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru.

- Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym jest dążenie do pełnego zaspokojenia potrzeb klientów w zakresie obsługi dewizowej, stałe zwiększanie obrotu dewizowego przy stałym wzroście przychodów z tytułu wymiany.
- Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest ograniczenie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego poprzez wdrożenie skutecznego i adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym a także poprzez wdrożenie skutecznego systemu monitorowania i kontroli wewnętrznej.
- Celem strategicznym w zakresie zarządzania kapitałem jest zapewnienie odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności poprzez maksymalizację wyniku finansowego oraz jego przeznaczanie na zwiększenie funduszy własnych Banku.
- Celem strategicznym w zakresie systemów informatycznych i ich bezpieczeństwa jest systematyczne dostosowywanie systemu do wymogów prawa, wprowadzanie nowych produktów oraz nowych wersji oprogramowania. W tym oprogramowania wspomagającego zarządzanie ryzykiem, a także programów służących bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych.
- Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności jest stałe dążenie do minimalizowania skutków nieprzestrzegania zewnętrznych i wewnętrznych regulacji prawnych, poprzez stałe aktualizowanie i dostosowywanie procedur bankowych, wsparcie informatyczne, szkolenia i kontrolę ich przestrzegania.

8. Ocena uzyskiwanych efektów (w tym analiza wskaźników) w 2015 roku

8.1. Analiza sytuacji majątkowej i finansowej - bilans, rachunek zysków i strat (struktura i dynamika za ostatnie 3 lata)

Analizując sprawozdania finansowe Banku za ostatnie lata należy stwierdzić, iż Bank Spółdzielczy w Skierniewicach rozwija się, generując corocznie wynik finansowy pozwalający na dalszą bezpieczną działalność, o czym świadczy przedstawiona poniżej analiza wskaźnikowa. Należy również zauważyć, iż w sytuacji gwałtownego pogorszenia jakości portfela kredytowego, oraz konieczności uzupełnienia funduszy Bankowego Funduszu Gwarancyjnego Bank potrafił wygenerować nadwyżkę finansową, co nie udało się niektórym bankom spółdzielczym i komercyjnym.

		Średnie pasywa							
		Koszty odsetkowe	1,71%	2,42%	3,27%	-29,75			
16	Oprocentowanie pasywów kosztowych	Średnie pasywa kosztowe							-26,0
17	Marża odsetkowa	Przychody odsetk. - Koszty odsetk.	2,82%	3,33%	3,53%	-17,12			-5,6
18	Wskaźnik płynności I stopnia (1)	Średnie aktywa przychodowe							
		Aktywa do 1 go m-ca zapadalności	90,62%	76,05%	69,80%	-18,36			9,0
19	Udział aktywów płynnych w sumie aktywów	Pasywa do 1 go m-ca wymagalności	28,73%	26,02%	21,66%	-9,83			8,49
		Aktywa płynne							
		Aktywa wg wartości bilansowej							
20	Udział dywidendy w zysku netto	Wysokość proponowanej (zatwierdzonej) dywidendy	0,00%	0,00%	0%	0			0
		Wynik finansowy netto							

Ciż

8.3. Istotne działania wpływające na sytuację Banku w 2015 roku.

W 2015 roku doszło do upadku Banku Rzemiosła i Rolnictwa w Wołominie. Z racji braku odpowiedniej ilości funduszy w Bankowym Funduszu Gwarancyjnym Bank został obciążony (zgodnie z obowiązującym prawem) kwotą 1 562 933,80 PLN na rzecz wypłaty świadczeń gwarantowanych dla klientów upadłego banku. Kwota ta obniżyła wynik finansowy Banku.

W 2015 roku doszło do zmiany ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz niektórych innych ustaw, która umożliwiła bankom spółdzielczym na działanie w ramach jednego z trzech modeli (system ochrony instytucjonalnej, zrzeszenie zintegrowane, samodzielne działanie). Zmianę modelu działania uchwaliła Zebranie Przedstawicieli. Czas na podjęcie decyzji upływa po 36 miesiącach od daty zawarcia umowy systemu (w tym terminie wygasa obecnie obowiązująca umowa zrzeszenia).

8.4. Istotne zdarzenia wpływające na sytuację Banku jakie wystąpiły po dniu bilansowym ale przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego

Brak zdarzeń.

8.5. Bank nie powoduje istotnych zagrożeń dla funkcjonowania środowiska naturalnego

8.6. Perspektywy rozwoju i plany na przyszłość.

W związku z pogorszeniem się sytuacji ekonomicznej Banku, oraz zmianami w otoczeniu prawnym Bank w najbliższych latach skupi się na poprawie jakości portfela kredytowego, zwiększeniu bezpieczeństwa kapitałowego Banku oraz na dostosowaniu Banku do nowego modelu działania w ramach nowej ustawy o bankach spółdzielczych. Jednocześnie Bank skupi się na optymalizacji procesów bankowych, umożliwiających efektywne działania w środowisku niskich stóp procentowych.

8.6.1. Cele strategiczne na 2016r

- Budowanie pozytywnego wizerunku Banku w otoczeniu,
- Pozyskiwanie nowych klientów, przede wszystkim sektora detalicznego i MSP.
- Pozyskiwanie młodych klientów poprzez wdrażanie i doskonalenie nowoczesnych kapitałów dystrybucji produktów,
- Poprawienie jakości portfela kredytowego Banku
- Analiza otoczenia prawnego, oraz sytuacji ekonomicznej Banku pod kątem zmian w modelu działania Banku.
- Poprawienie współczynników kapitałowych Banku.
- Wypracowanie zysku brutto pozwalającego na dalszy rozwój banku,
- Systematyczne zwiększanie funduszy własnych,
- Zwiększenie skuteczności działań windykacyjnych.
- Doskonalenie struktury organizacyjnej Banku w związku z jego planowanym rozwojem,
- Doskonalenie infrastruktury Banku,

8.6.2. Założenia planu finansowego na rok 2016

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2015	Plan 2016	Dynamika
1.	Suma bilansowa	988 066	970 960	98,27%
2.	Kredyty	591 361	570 000	96,39%
3.	Depozyty	872 894	850 423	97,43%
4.	Zysk Brutto	3 172	6 312	198,99%
5.	Zysk netto	2 686	4 734	176,25%
6.	Fundusze własne	68 176	64 814	95,07%
7.	Współczynnik wypłacalności	10,80%	11,95%	110,65%
8.	Udział kredytów zagrożonych w sumie kredytów ogółem	13,35%	12,28%	91,99%
9.	Średnioroczne zatrudnienie w etatach	223,7	223,7	100,00%

8.6.3. Założenia Planu Inwestycji i Remontów na rok 2016

Plan inwestycji i remontów na rok 2016 opiewa na kwotę 1018 tys. PLN i w głównej mierze zawiera prace związane z zakończeniem rozbudowy Centrali Banku. Pozostałe środki zostaną przeznaczone na bieżące remonty.

8.6.4. Założenia Planu wydatków na Informatykę na rok 2016

Plan wydatków na informatykę opiewa na kwotę 1711 tys. PLN i w ramach planu zostanie zakupione oprogramowanie (1319 tys. PLN), niezbędny sprzęt informatyczny (351,5 tys. PLN), oraz przeprowadzenie specjalistycznych szkoleń (41 tys. PLN).

8.6.5. Plan wydatków na marketing na rok 2016

Plan wydatków na promocję i marketing opiewa na kwotę 450 tys. PLN, zaś plan darowizn na 43 tys. PLN. Planowane wydatki na reklamę związane są głównie z promocją placówek banku oraz z reklamą produktów bankowych w radio, telewizji, na łamach prasy, czy w formie plakatów i ulotek kolportowanych przy pomocy poczty bądź dostępnych w placówkach bankowych. Dużą pozycją w budżecie jest wspólna z Grupą BPS promocja banków spółdzielczych. Rozpoczynamy wydawanie własnego kwartalnika „Wiadomości bankowe”. Planujemy uruchomić program korzyści dla członków Banku. Planujemy uruchomić infolinię bankową dla naszych klientów. Ponadto zamierzamy utrzymać i rozwijać współpracę ze Szkolnymi Kasami Oszczędności. Będziemy także uczestniczyć w imprezach organizowanych przez samorządy lokalne promując Bank na specjalnych stoiskach patronackich. Zamierzamy również czynnie wspierać organizacje społeczne i kluby sportowe działające na terenie obsługiwanym przez Bank. Chcemy zachować tradycyjne spółdzielcze więzi z naszymi członkami i klientami.

8.6.6. Ład korporacyjny

W związku z wdrożeniem przez KNF „Zasad Ładu Korporacyjnego” Bank Spółdzielczy w Skierniewicach wprowadził powyższe zasady poprzez podjęcie Uchwały nr 13/2015 Zebrania Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Skierniewicach z dnia 12.06.2015r. w sprawie przyjęcia Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, zgodnie z zasadą proporcjonalności i adekwatności, wynikającą ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki Banku. Dokument

ten jest zbiorem zasad, którymi na co dzień kieruje się Bank Spółdzielczy w Skierniewicach w wykonywaniu swojej działalności, relacjach z udziałowcami, klientami oraz swoim otoczeniem.

9. Zakończenie

Rok sprawozdawczy zamknął się sumą bilansową 987 583 tys. PLN. Oraz wynikiem finansowym brutto 3 241 tys. PLN. Zgodnie z wymogami przepisów ustawy o rachunkowości sprawozdanie finansowe za 2015 rok zostało poddane badaniu przez Związek Rewizyjny Banków Spółdzielczych w Poznaniu – podmiot uprawniony o nr 1671, który wyda stosowną o nim opinię. Sprawozdanie finansowe zgodnie z zaleceniami Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego zostało poszerzone o badanie jakości aktywów Banku. W roku 2015 doszło do fundamentalnych zmian w sposobie funkcjonowania banków spółdzielczych w Polsce, wprowadzając nowe modele funkcjonowania banków spółdzielczych. Zmiany muszą zostać zaimplementowane w bankach spółdzielczych w terminie 36 miesięcy od momentu utworzenia systemu ochrony instytucjonalnej, czyli do końca 2018 roku. W związku z tymi zmianami, oraz innymi czynnikami zewnętrznymi Bank Spółdzielczy w Skierniewicach w najbliższych latach przyjął strategię.

Jacek Domagalski
(imię, nazwisko i podpis osoby sporządzającej)

ZARZĄD BANKU:

1.	Władysław Kłazyński	Prezes Zarządu
2.	Helena Nitkowska	I Wiceprezes Zarządu
3.	Ewa Niedbała	II Wiceprezes Zarządu
4.	Alina Waszyńska	Członek Zarządu
5.	Jacek Domagalski	Członek Zarządu

(imię i nazwisko)

(stanowisko)

(podpis)

Skierniewice, dnia 10.03.2016 roku

(miejsce i data sporządzenia)